

5. Информационные технологии в социально-культурном сервисе и туризме / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.turbooks.ru/libro/morozov/documents/27.html> /.

6. Лучко М.Р., Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2016. – 252 с., 2016

7. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М.Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.

ПЕЧЕНОГА П.В.
ст. групи ОЕЕМ-21

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ

В теперішніх умовах ринкового господарювання, гострої конкуренції, виникнення загроз та викликів перед підприємствами постає ціль формування комплексної системи методів, заходів, реалізація яких створюватиме безпечний клімат для досягнення поставлених цілей. В основу бізнесу лежить забезпечення стійкого розвитку, який передбачає розробку, впровадження та оцінку фінансової безпеки підприємства.

Забезпечення фінансової безпеки підприємств потребує відповідної оцінки, оскільки кожне підприємство взаємопов'язане з клієнтами, партнерами, суспільством, які очікують ефективної співпраці для доброго функціонування свого бізнесу.

На дослідження безпеки підприємства спрямовано багато наукових праць. Проблеми загроз фінансовій безпеці розглядали І.О. Бланк, К.С. Горячева, Л.П. Гомілко, О.І. Барановський та інші.

З точки зору вчених, порівняльний аналіз на проблеми оцінки рівня безпеки показав, що можна виділити такі: оцінка безпеки на рівні держави, регіону; оцінка фінансової безпеки; оцінка економічної безпеки; дослідження підходів до комплексної оцінки фінансової безпеки підприємства.

Метою статті є обґрунтування комплексного підходу до оцінки рівня фінансово-економічної безпеки та узагальнення вже існуючих підходів до оцінки рівня безпеки підприємства.

Діяльність суб'єкта господарювання в сучасних умовах конкуренції повинна бути захищеною від посягань конкурентів чи інших осіб на їх активи (матеріальні, нематеріальні, продукцію, цінні папери тощо), технології (інновації, особливості, рівень прогресивності), програми розвитку, стратегії, цінову політику тощо. Витік інформації хоча б про один з перелічених чинників обумовлює використання неї конкурентами для погіршення фінансового стану, зниження конкурентоспроможності, втрати репутації, створення конфліктів у стосунках з партнерами. Тому кожне підприємство повинно використовувати увесь власний потенціал для захисту своїх інтересів.

Проблема оцінки фінансової безпеки досліджується давно, але кожний автор чи група авторів бачить свій шлях її вирішення.

Аналіз публікацій показав, що більшість науковців виділяють такі складові економічної безпеки: фінансова, технологічна, правова, інтелектуальна, кадрова, силова, інформаційна, екологічна.

У своїх працях, с. М. Марущак аналізує існуючі методики оцінки економічної безпеки і на їх основі виділяє такі підходи: ресурсно-функціональний, індикаторний та програмно-цільовий. Науковець зазначає, що кожна із методик має певні обмеження, а тому не дає можливості точно визначити становище в якому знаходиться підприємство [1, с. 118].

О.І. Барановський пропонує комплексний підхід на основі дослідження інтегральних показників ефективності розвитку. Для управління розвитком підприємства він пропонує послідовність організаційних рівнів, виділяючи серед них 3 основних: організаційний, інституційний, фінансово-виробничий [2].

В.Ю. Халіна оцінює рівень економічної безпеки за фінансовим, техніко-технологічним, інтелектуально-кадровим та екологічним підходами. На кінцевому етапі узагальнюючий показник визначається як добуток індикаторів по кожній із складових [3].

Визначати сукупний критерій економічної безпеки за переліком її складових як суму добутоків одиничних критеріїв кожної функціональної складової на питому вагу значущості цих складових пропонує С.Ф. Покропивний [4]. Слід зазначати, що практичне застосування даного показника має суб'єктивний характер, оскільки визначення вагових коефіцієнтів експертним шляхом уже несе вплив суб'єктивного фактору.

Т.О. Тельна аналізувавши підходи і методи зазначає, що оцінка рівня фінансової безпеки підприємства на основі динаміки одного чи

декількох показників є неефективною, оскільки не враховує системний характер фінансової безпеки, а при оцінці рівня слід віддати перевагу застосуванню інтегрального показника безпеки, який отримано на основі використання багатомірних статистичних методів.[5]

Отже, після аналізу різних публікацій щодо оцінки рівня фінансової безпеки підприємства показав, що існує багато методик та підходів яким притаманні ті чи інші недоліки та переваги. Ці методи можуть використовуватись як на рівні підприємства, так і на рівні регіону і держави, носити галузевий характер, базуватись на застосуванні системного та комплексного підходів.

Література

1. Марущак С.М. Проблеми застосування існуючих методик оцінки економічної безпеки діяльності підприємств/С.М.Марущак //Наукові праці. Економіка.-Випуск 132.-том145.-с.115-119
2. Барановський О.І. Фінансова безпека: [Монографія] / О.І.Барановський.-К.:Фенікс.-1999.- 338с.
3. Халіна В.Ю. Методичний підхід щодо оцінки рівня економічної безпеки підприємства/ В.Ю.Халіна //Економічна безпека і підприємництво.-випуск 1(53).-2014.-с.173-181
4. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства / С.Ф. Покропивний/ Вид. 2-е перероб. та доп. – К.: КНЕУ. – 2001. – 528 с.
5. Тельна Т. О. Методичні підходи щодо оцінки рівня фінансової безпеки підприємства / Т.О.Тельна [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://intkonf.org/telna-to-metodichni-pidhodischodo-otsinki-rivnya-finansovoyi-bezpeki-pidpriemstva/>
6. Кулик Р.Р., Кулик Ю.Р. ФВА і процес оптимізації організаційної структури підприємства // Вісник Технологічного університету «Поділля».–Хмельницький. – 2003. – № 2. – С. 89-91
7. Lendyuk T., Sachenko S., Rippa S., Sapojnyk G. (2015) Fuzzy rules for tests complexity changing for individual learning path construction // 2015 IEEE 8th International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications (IDAACS). – 2015.